

(ekspropriation, optørelse af mindre bygninger i det åbne land mv.).

Med venlig hilsen

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Direkte tlf: 33 96 97 28

mailto: hfe@advocom.dk

Advokatsamfundet
Kronprinsessegade 28
1306 København K
Tlf. 33 96 97 98

Advokatrådet

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

blst@blst.dk, hinel@blst.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 15. januar 2009
J.NR.: 04-014102-08-1376
REF.: rmm-hfe

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.)

Ved e-mail af 22. december 2008 har By- og Landskabsstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Udkastet har været behandlet i Advokatrådets Lovudvalg. Advokatrådet har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Elmer, Helle Ina

Fra: emm@aa-dk.dk
Sendt: 16. januar 2009 15:17
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Vedhæftede filer: doc20090116145838.pdf

På vegne af Rikke Krog sender jeg hermed Akademisk Arkitektforenings høringsvar til udkast til lov om ændring af lov om planlægning.

Med venlig hilsen

Else Marie Mandøe

Direktionssekretær/Execuive secretary
Akademisk Arkitektforening
Strandgade 27 A
1401 København K

+45 3085 9000
+45 3085 9009 local
emm@aa-dk.dk
www.arkitektforeningen.dk

AKADEMISK ARKITEKTFORENING

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Arkitekternes Hus
Strandgade 27A
DK-1401 København K

+ 45 3085 9000
aa@aa-dk.dk
www.arkitektforeningen.dk

Sendt pr. email til blst@blst.dk med cc
til hinel@blst.dk

CVR 62 57 23 10

**Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om
planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det
åbne land mv.)**

16. januar 2009

Akademisk Arkitektforening (AA) hilser lovforslagets hovedændring i forhold til ekspropriationspraksis velkommen. Ekspropriationer, der alene foretages ud fra kommunalpolitiske hensyn, forekommer ikke objektive i forhold til afvejningen af konsekvenserne for hverken private grundejere eller landskabelige hensyn.

Den påtænkte lovændring betyder i praksis, at der skal foreligge en vedtaget lokalplan som beslutningsgrundlag for en ekspropriation, frem for nu hvor det er tilstrækkeligt med en kommuneplan som grundlag.

AA finder denne ændring hensigtsmæssigt af flere årsager:

- Den enkelte grundejers retsstilling klargøres og styrkes.
- Der lægges op til, at borgerne i højere grad kan vurdere konsekvenserne af kommunens dispositioner, når det i forbindelse med ekspropriation til byudvikling, skal foretages på baggrund af en lokalplan frem for kun en kommuneplan.
- Ændringen sikrer, at der forud for en eventuel ekspropriationsbeslutning gennemføres en mere grundig demokratisk proces, hvor borgere og grundejere har mulighed for at fremkomme med bemærkninger og indsigelser i forbindelse med både kommuneplanforslag og efterfølgende lokalplanforslag.
- Ændringen sikrer, at der ligger mere grundige planmæssige og miljømæssige overvejelser til grund for beslutningen (lokalplan med tilhørende miljøvurdering), herunder en mere grundig beskrivelse, æstetiske overvejelser og visualisering af de fysiske omgivelser, såvel i byerne og i det åbne land.
- Kommunerne vil blive udfordret ved at skulle være mere afklarede i spørgsmålet om anvendelsen og udformningen af de områder, som skal eksproprieres.

- Kommuner, som ønsker at føre en aktiv jordpolitik, vil blive tvunget til at gennemføre en mere omhyggelig planlægning.
- Forslaget vil forhåbentligt resultere i, at kommunernes interesse i at fortage byudvikling ud i det åbne land reduceres. Herved vil det kunne styrke interessen i en mere bæredygtig fortætning af vore byer, idet kommunerne sandsynligvis vil kigge indad mod byen frem for udad mod de åbne landskaber.

AA står naturligvis gerne til rådighed omkring yderligere drøftelser af ovenstående, lige som vi gerne indgår i overvejelser angående justeringer af planloven i øvrigt.

Med venlig hilsen

Rikke Krogh
Formand, arkitekt MAA

Elmer, Helle Ina

Fra: Elisabeth La Cour [ELC@bm.dk]

Sendt: 14. januar 2009 13:54

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Elmer, Helle Ina; Elisabeth La Cour

Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.)

Til By- og Landskabsstyrelsen

Beskæftigelsesministeriet har ingen bemærkninger til høringen vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.).

Med venlig hilsen

Elisabeth la Cour
Politisk Sekretariat

+45 7220 5035
E-mail: elc@bm.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8 - 1061 København K
Tlf.: +45 7220 5000
Fax: +45 3314 3108
Sikker e-mail: bm@bm.dk
Hjemmeside: www.bm.dk

| The Ministry of Employment
| Ved Stranden 8 - 1061 København K
| Tlf.: +45 7220 5000
| Fax: +45 3314 3108
| Safe e-mail: bm@bm.dk
| Website: www.bm.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Nina Larsen Saarnak [nis@dn.dk]
Sendt: 16. januar 2009 15:17
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse; Elmer, Helle Ina
Emne: Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar til ændring af Planloven
Vedhæftede filer: DN hørings svar Image.TIF

Til By- og Landskabsstyrelsen
Att: Helle Ina Elmer

Hermed følger Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.).

Hørings svaret er vedhæftet.

<<DN hørings svar Image.TIF>>
Venlig hilsen *Nina*

Nina Larsen Saarnak, Plankoordinator

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Direkte: 39 17 40 29, nis@dn.dk

Du har brug for naturen. Og den har brug for dig!

Bliv medlem af Danmarks Naturfredningsforening:

www.dn.dk/medlemskab

Dato: 16. januar 2009

Sagsbehandler: Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk, 39174029

Danmarks
Naturfredningsforening

By- og Landskabsstyrelsen

Att: Helle Ina Elmer

blst@blst.dk

cc hinel@blst.dk

Danmarks Naturfredningsforenings hørings- svar til lov om ændring af Planloven

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har med interesse læst forslag til lov om ændring af lov om planlægning, Lovbekendtgørelse. nr. 1027 af 20. oktober 2008. DN ser meget positivt på, at der i forbindelse med behovet for justering af reglerne om ekspropriation i relation til kommune- og lokalplanlægning også tages initiativ til at justere landzonebestemmelserne for så vidt angår opførelse af mindre bygninger i det åbne land.

Foreningen peger i høringssvaret på behovet for yderligere tilretning af landzonebestemmelserne for at leve op til lovens formål. DN stiller således en række konkrete forslag til lovændringer. Det drejer sig om behov for landzonetilladelser til campinghytter, rammer for landzonetilladelser til ridehaller, rammer for landzonetilladelser til jorddeponi og terrænændring, krav til dokumentation for erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri på små landbrugsejendomme og forslag til oprettelse af en landsdækkende portal til offentliggørelse af landzonetilladelser.

Ændringsforslag nr. 11

DN ser meget positivt på, at lovforslaget opdaterer planloven efter ændringerne i bygningsreglementet, for så vidt angår opførelse af mindre byggeri i det åbne land. I den forbindelse kan det eventuelt tilføjes til lovbemærkningerne, at ændringen af bygningsreglementet også betyder, at overdækkede terrasser og udestuer nu beregnes som en del af det bebyggede areal.

Campinghytter bør omfattes af kravet om landzonetilladelse

Det fremgår af lovbemærkningerne til punkt 11, at byggearbejder undtaget kravet om landzonetilladelse også omfatter campinghytter og kolonihavehuse. Det fremgår endvidere, at der er tale om videreførelse af en mangeårig praksis på området. Danmarks Naturfredningsforening mener det er helt uforståeligt og direkte i modstrid med lovens formål, at campinghytter også fremover skal være undtaget krav om landzonetilladelse.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslagets afsnit 3.2 at: *"Dette lovforslag har derfor til formål at fastholde hidtidig praksis samtidigt med, at bestemmelsen tilrettes således, at formålet om at undgå uplanlagt og spredt bebyggelse i det åbne land fremover sikres direkte i planloven"*. Campinghytter på op til 25 m² kan i dag opsættes på landets campingpladser helt uden om planlovens arealregulerende bestemmelser og helt ulig det krav til landzonetilladelser der ellers er til opførelse af alle øvrige ferie og fritidsrelaterede byggerier i det åbne land. Det er helt i strid med planlovens formål om at friholde det åbne land for spredt og uplanlagt bebyggelse.

Campinghytterne ligner i høj grad mindre ferieboliger eller sommerhuse, med køkken, stue, toilet og bad, soveværelse og hems med plads til mange overnattende. Det er huse der ulejes for kortere eller længere perioder ad gangen. Og det er huse, der ofte ligger i større klynger som minisamfund i det åbne land. Jf. By- og Landskabsstyrelsens egen undersøgelse fra 2008, ligger langt størstedelen af campingpladserne i kystnærhedszonen, samt i eller meget nær

værdifulde landskaber og naturområder, det vil sige i blandt andet fredede områder og internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er tale om huse til boliglignende formål - til overnatning og ophold i kortere eller længere perioder. Det er således byggeri, der helt markant adskiller sig fra det øvrige byggeri undtaget kravet om landzonetilladelse, som nævnes i lovbemærkningernes punkt 3.2. Denne liste omfatter netop kun sådanne typer byggeri, hvor der ikke kan herske nogen form for tvivl om, at byggeriet ikke kan bruges til ophold, overnatning eller lignende. Og desuden stilles krav til at byggeriet skal ligge i tilknytning til en eksisterende bolig, at det ikke i sig selv må anvendes til boligformål, og at byggeriet desuden ikke må placeres frit i det åbne landskab - endsige ned til kysten.

Kravet til campingpladsernes faciliteter er voksende, og ligeledes gør det sig gældende for kravene til størrelsen og faciliteterne i campinghytterne. Således presser Dansk Campingunion på for at tillade byggeri af campinghytter på op til 42 m².

Samlet set er det derfor helt uforståeligt, hvorfor opførelse af campinghytter i de mest værdifulde natur- og landskabsområder i Danmark ikke kræver landzonetilladelse, helt modsat alt andet byggeri i den størrelse og til det formål i det åbne land. Det bør helt åbenlyst reguleres for at leve op til planlovens formål om at friholde det åbne land for spredt og uplanlagt bebyggelse.

For det andet giver det stor uigennemsigthed, at så relativt arealkrævende bygninger som campinghytter, i dag slet ikke er underlagt de almindelige bestemmelser om landzonetilladelse eller lokalplanlægning. Det synes udemokratisk, at borgere og interesseorganisationer ikke får lejlighed til at udtale sig om placeringen af campinghytter i landskabet, da dette kan have stor betydning for oplevelsen af områdernes karakter og deres brug i øvrigt.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår derfor:

- at campinghytter ikke skal være undtaget kravet om landzonetilladelse, således at en landskabelig vurdering sammen med de øvrige formål med Planlovens landzonebestemmelser vil ligge til grund for placering af campinghytter på lige linje med øvrig bebyggelse til ferie og fritidsformål i det åbne land.

Ridehaller

Gennem 2008 konstaterede foreningen en enorm interesse for at opføre ridehaller til privat brug. DN har påklaget en ikke ubetydelig mængde af de kommunale landzonetilladelser til at opføre ridehaller. Danmarks Naturfredningsforening oplever, at mange kommuner anser at behovet for private ridehaller, der i omfang muliggør afholdelse af internationale stævner, kan betragtes som reelt og rimeligt, og desuden som en del af et jordbrugserhverv. Det kan få særdeles uheldige konsekvenser for landskabet. Ridehaller med internationale mål – dvs. haller over 1200 m² er i langt de fleste tilfælde hverken nødvendige for at private kan ride på heste hen over vinteren, ligesom ridehaller af international størrelse ikke er erhvervs-mæssigt nødvendigt for hverken stuttedrift eller hesteavl.

Problemet med det stigende antal ridehaller handler ikke kun om antallet af haller, men også om hallernes størrelse – nemlig de meget store ridehaller på over 1500 m². Et forsigtigt skøn begrundet i foreningens overblik over antallet af landzonetilladelser af denne type fra 20 kommuner fordelt over hele landet viser, at der er ikke mindre end 40 nye ridehaller på over 1500 m² på vej i det danske landskab. Dertil kommer tilladelserne til de mange haller under 1500 m². I den sammenhæng påpeges det, at en ridehal på 20m x 40m = 800 m² fuldt ud lever op til de pladskrav, man med rimelighed kan stille til en ridehal. Størrelsen modsvarer desuden Naturklagenævnets praksis på området i sager om ridehaller i forbindelse med stuttedrift.

Ridehaller af international størrelse svarende til 20m x 60m = 1200 m² bør kun tillades til professionelle, der kan dokumentere dette behov.

Problemet med ridehallerne drejer sig ud over de umiddelbare landskabelige konsekvenser også om de mere langsigtede konsekvenser. Ridehaller som bliver overflødiggjort efter en 5-årig periode, jf. § 37 stk. 1, kan uden tilladelse tages i brug til håndværks- og industrivirksomhed mindre butikker og en bolig, som loven er formuleret i dag. Med et stort antal overflødiggjorte ridehaller på over 1500 m² er der mulighed for at indrette endog meget store industrivirksomheder i landzonen.

Endeligt oplever DN mange sager, hvor planlovens landzonebestemmelser søges omgået ved, at ansøger om en privat ridehal hævder, at opførelsen af en ridehal sker til erhvervsmæssigt formål, hvorfor en landzonetilladelse ikke er påkrævet.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår derfor, at følgende indføres i landzonebestemmelserne:

- at der kun i ganske særlige tilfælde bør gives tilladelse til opførelse af ridehaller i de værdifulde landskaber og i naturbeskyttelsesområderne
- at ridehaller til private ikke kan overstige 20m x 40 m² = 800 m² (jf. Naturklagenævnets praksis)
- at der kun i de tilfælde, hvor der er tale om et dokumenterbart og professionelt behov, kan gives tilladelse til ridehaller af internationale dimensioner omkring 20m x 60 m = 1200 m².
- at ønsket om at opføre en ridehal til erhvervsmæssige formål forlægges jordbrugskommissionen med henblik på udtalelse om den jordbrugsmæssige nødvendighed.

Terrænændringer

Landzonebestemmelserne i planloven omhandler ikke specifik deponering af jord eller afgravning af jord og de terrænændringer, det medfører. En stribe sager i 2007 og 2008 har vist, at jorddeponering, terrænopfyldning og terrænændring er et tiltagende problem idet landskabets konturer udjævnes, og geologiske interesseområder og hele den kulturhistoriske erkendelse fjernes. Jorddeponering i landzone, og terrænændringer med negativ landskabelig påvirkning i landzone, bør derfor udløse krav om landzonetilladelse.

Jf. Naturklagenævnet orienterer nr. 243 kan deponering af jord på en landbrugsejendom indebære en ændret anvendelse der forudsætter landzonetilladelse. Det drejer sig dog om jordmængder over 200.000 m³. Afgørelsen ses ikke umiddelbart at kunne overføres til jordarbejder, hvor jordmængder på blot 5000 m³ kan ændre et landskab så markant, at slugter, vådområder og søer forsvinder, planes ud for derefter at blive opdyrket. Deponering af jord i mindre mængder i for eksempel volde og bakker kan også ændre landskabet markant og virker ødelæggende på vidstrakte udsigter. Den praksis der anvendes i mange kommuner i dag, hvor terrænændringer under 0,5 m ikke anses for værende problematisk – selv over meget store arealer, er i den sammenhæng meget uheldig.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at lovens tekst præciseres således:

- at jorddeponering i landzone kræver tilladelse efter § 35
- at terrænopfyldning eller terrænregulering der involverer mere end en nærmere defineret mængde jord i m³ kræver landzonetilladelse

Danmarks Naturfredningsforening kan komme med flere aktuelle eksempler på voldsomme jordarbejder, der har medført markant og uønsket landskabsændring. Her kan fremhæves Sødalene ved Vammen og den igangværende terrænændring af Den Jyske Ås ved Jerslev.

Endeligt bør retningslinjer og krav om landzonetilladelse til jorddeponering og terrænregulering/terrænændring ses i sammenhæng med problemerne omkring regulering af jordforurening og affald i skovene.

Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri

Rigtig mange landbrugsejendomme er mindre end 20 ha, og mange af dem endda under 2 ha. Da det er tilladt at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 3 til den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelse af fiskerierhvervet, er der mulighed for at opføre store maskinhaller med mange anvendelsesmuligheder, blot ansøger oplyser, at byggeriet er nødvendigt for driften af ejendommen. Der ses ofte ikke at være foretaget en konkret vurdering af behovet, og dokumentation kan ikke fremskaffes i forbindelse med for eksempel aktindsigt.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår:

- at ønsket om at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri på landbrugsejendomme under 20 ha forlægges jordbrugskommissionen med henblik på udtalelse om den jordbrugsmæssige nødvendighed. Dog kan gartnerier og andre former for højværdiafgrøder fritages mod fremsendelse af dokumentation for behovet.

Ekspropriationsformål

En stor del af forslag til lov om ændring af Planloven omhandler ekspropriation. Danmarks Naturfredningsforening har ingen konkrete kommentarer til disse dele af lovforslaget. Det bemærkes dog, at foreningen gennem de sidste par år har bemærket en række uheldige kommunale sager om ekspropriation, hvor kommuner har eksproprieret til formål der hverken var byformål eller samfundsmæssigt nødvendige – for eksempel ekspropriation til golfbaneformål. Lovforslaget ses ikke at tage hånd om denne problematik.

Ekspropriation vil desuden være et grundlæggende og afgørende redskab for kommunerne, som de skal gøre brug af under de kommende års udfordringer på natur- og landskabsområdet, herunder blandt andet under arbejdet med vand- og naturplaner og nationalparker.

National portal til offentliggørelse af landzonetilladelser

DN mener, der er behov for en national portal, hvor kommunerne indrapporterer deres landzonetilladelser – på linje med planerne i plansystem.dk. Kun på den måde er det muligt for staten, og for organisationer som DN, at holde sig orienteret om udviklingen i landzonen, og skabe det nødvendige landsdækkende overblik. Alternativt bør det indskrives i loven, at DN på linje med en række dispensationer inden for naturbeskyttelsesloven, skal orienteres om kommunernes landzonetilladelser. Det vil give DN en mulighed for at skabe et landsdækkende overblik på landzoneområdet, men vil beklageligvis ikke sikre staten eller andre interesserede samme mulighed.

Afrunding

DN opfordrer By- og Landskabsstyrelsen til, at ovenfor nævnte forslag behandles i den videre proces omkring ændring af lov om planlægning, da de beskrevne tendenser viser et klart skred i praksis for disse områder. Vi står i den forbindelse meget gerne til rådighed for en nærmere eksemplificering og drøftelse.

Med venlig hilsen

Nina Larsen Saarnak
nis@dn.dk, 39174029
Plankoordinator

Elmer, Helle Ina

Fra: Mikael Ejnar Jensen [mije@haderslev.dk]

Sendt: 13. januar 2009 10:33

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Elmer, Helle Ina

Emne: Høringssvar - Udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

**Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen**

Vedr. Udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Jeg skal hermed venligst orientere om, at Dansk Bygningsinspektørforening ikke har bemærkninger til lovforslaget

Mange venlig hilsen

Mikael Jensen
Fungerende formand

Dansk Bygningsinspektørforening
Gl. Hareskovvej 301
3500 Værløse
Tlf: 4444 5630 www.dabyfo.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Ellen Højgaard Jensen [ehj@byplanlab.dk]
Sendt: 15. januar 2009 16:35
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høringssvar ekspropriation
Vedhæftede filer: Høringssvar Ekspropriation DB.doc

Hermed fremsendes Dansk Byplanlaboratoriums høringssvar.

Mvh Ellen Højgaard Jensen

Ellen Højgaard Jensen
Direktør
Dansk Byplanlaboratorium
Nørregade 36
Tlf: 33 17 72 77

101-00741

Høringssvar.

15/1 09

Dansk Byplanlaboratorium advarer mod en svækkelse af Dansk planlægning.

Lovforslaget

Planloven har i dag to muligheder for ekspropriation. Man kan ekspropriere, når ekspropriationen vil være af væsentlig betydning for at:

1. Sikre en byudvikling i henhold til en kommuneplan eller
2. Virkeliggøre en lokalplan eller en byplanvedtægt.

Lovforslagets væsentligste ændring i relation til ekspropriation er, at kommunernes adgang til at foretage ekspropriation til byudvikling på grundlag af en kommuneplan ønskes fjernet.

Byudvikling og kommuneplanlægning – et fælles anliggende

Dansk Byplanlaboratorium mener, at det en fjernelse af denne mulighed vil svække den langsigtede planlægning af vores byer. Byerne vokser stadig, og i mange kommuner arbejdes der langsigtet og offensivt for at få udviklingen til at være socialt, økonomisk og miljømæssig bæredygtig – også på lang sigt. Det sikres først og fremmest gennem kommuneplanlægningen. Kommuneplanen fastlægger de overordnede mål for udviklingen og areale anvendelsen samt rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen. I rammedelen beskrives, hvad der kan bestemmes i en lokalplan for det enkelte område for at sikre en sammenhængende bystruktur og de overordnede mål. Kommuneplanen bestemmer også hvilke arealer i landzonen, der kan overføres til byzone eller sommerhusområde. Rammedelen kan bestemme rækkefølgen for udbygning af by- og sommerhusområder.

Ved større omdannelses- eller udbygningsprojekter har kommunerne hidtil kunne ekspropriere, så der kan udvikles samlede helhedsplaner for områderne før der lokalplanlægges. Det er nødvendigt for kommunerne at vide, hvilken jord, de har til deres rådighed. Det er dette værktøj, som nu foreslås afskaffet.

Ekspropriation til byudvikling bruges allerede med varsomhed

Lovforslagets redegørelse henviser til kammeradvokatens undersøgelse, der viser, at der i perioden 2003-2007 kun har været eksproprieret til byudvikling i 19 tilfælde. Det svarer til ca. 4 ekspropriationer om året. I langt de fleste tilfælde opkøber kommunerne nemlig jorden gennem frivillige aftaler. Det er for det meste en aftale, som begge parter er yderst tilfredse med – især, hvis der er tale om landbrugsjord, der overgår til byzone. Jordejerne får mangedoblet deres pris og kommunen får mulighed for at planlægge rationelt og langsigtet. Det er der, efter Dansk Byplanlaboratoriums mening, ikke grund til at lave om på. Det er afgørende, at muligheden for ekspropriation til byudvikling foreligger. Såfremt den afskaffes kan det betyde store vanskeligheder med at sikre en hensigtsmæssig byudvikling. Enten må de bæredygtige og rigtige løsninger baseret på gode planprincipper opgives, eller jordprisen for at opnå disse løsninger vil opnå urealistiske niveauer, som samfundsmæssigt vil være uforsvarlige – og som vil skabe dyrere løsninger – f.eks. dyrere boliger. En god byudvikling fordrer planlægning for mange generationer ud i fremtiden. Det er vigtigt, at der er effektive instrumenter til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Dansk Byplanlaboratorium

Formand
Torben Nøhr

Direktør
Ellen Højgaard Jensen

Elmer, Helle Ina

Fra: Eva Voigt [EV@DE.DK] på vegne af Dansk Ejendomsmæglerforening [depost@DE.DK]
Sendt: 13. januar 2009 14:28
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse; Elmer, Helle Ina
Emne: J.nr. H.23-221 - Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

By- og Landskabsstyrelsen,

Dansk Ejendomsmæglerforening har modtaget ovennævnte i høring og kan meddele, at foreningen ingen kommentarer har til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Eva Voigt

Sekretær
Dansk Ejendomsmæglerforening
Islands Brygge 43
2300 København S
Tlf. 70 25 09 99 / 32 64 45 73 (direkte)
Fax 32 64 45 99
E-mail ev@de.dk

Fra: Elmer, Helle Ina [mailto:hinel@blst.dk] **På vegne af** BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 22. december 2008 13:03

Til: samfund@advocom.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ab@abf-rep.dk; ae@aeraadet.dk; åå Arbejdstilsynet; aa@aa-dk.dk; a@aarch.dk; åå Beredskabsstyrelsen; bl@bl.dk; info@byoghavn.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherreforeningen.dk; info@bygningkultur.dk; åå Center for Ligebehandling af Handicappede; dn@dn.dk; dtu@dtu.dk; åå Danmarks Turistråd; da@da.dk; info@danskeark.org; info@danskbyggeri.dk; info@dabyfo.dk; db@byplanlab.dk; Dansk Ejendomsmæglerforening; Dansk Energi, Hovedpostkasse; info@danskerhverv.dk; mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; mail@danskfjernvarme.dk; info@dgu.org; danskehavne@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; åå Danske Regioner; dsi@handicap.dk; ddl@ddl.org; åå kvf; info@ecocouncil.dk; dffe@dffe.fvm; info@dongenergy.com; info@ejendomsforeningen.dk; info@energinet.dk; åå Energistyrelsen; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; pm@axeltorv12.dk; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; post@fabnet.dk; mail@finansraadet.dk; mailfa@fanet.dk; Forbrugerrådet, hovedadresse; jf@greencities.eu; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringogpension.dk; åå Friluftsrådet; info@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; jydgrf@image.dk; åå KL; post@kulturarv.dk; arkitektskolen@karch.dk; åå Konkurrencestyrelsen; ku@ku.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; ole@lal.dk; mail@bygogland.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; lo@lo.dk; llodk@llodk.dk; info@ld.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; noah@noah.dk; sekretariat@parcelhus.dk; realdania@realdania.dk; rkr@realkreditraadet.dk; renosam@renosam.dk; ruc@ruc.dk; sl@life.ku.dk; sbi@sbi.dk; tekno@tekno.dk; åå Vejdirektoratet; wwff@wwf.dk; aau@aaau.dk; au@au.dk; åå Alle Ministerier

Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Høringsperioden er 22. december 2008 - 16. januar 2009.

<<Udkast til lovforslag.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

Med venlig hilsen

Helle Ina Elmer

Fuldmægtig, cand.jur., ph.d.

Byområdet

Dir.tif.: (+45) 7254 4733

hinel@BLST.dk

Miljøministeriet

By- og Landskabsstyrelsen

Haraldsgade 53

DK - 2100 København Ø

Tlf.: (+45) 7254 4700

www.blst.dk

Officielle mails bedes sendt til blst@blst.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Inger IG. Gai [ig@danskfjernvarme.dk]
Sendt: 8. januar 2009 11:46
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse; Elmer, Helle Ina
Emne: Hørringsvar
Vedhæftede filer: PlanlovEkspropriationJanuar2009.pdf

Ifølge aftale med Karen Marie Nygaard fremsendes hermed hørringsvar vedrørende Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.)

Venlig hilsen
Inger Gai

 cid:image002.jpg@

Dansk Fjernvarme
Merkurvej 7
6000 Kolding
Tlf. 76308000 direkte 76308034
Fax 75528962
E-mail: ig@danskfjernvarme.dk

 Til signatur

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Att.: Helle Ina Elmer
Haraldsgade 53
2100 København Ø

8. januar 2009
kmn/ig

Svar sendt pr. e-mail til: blst@blst.dk og hinel@blst.dk

**Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning
(ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.)**

By- og Landskabsstyrelsen har pr. e-mail af 22. december 2008 anmodet Dansk Fjernvarme om eventuelle bemærkninger til det ovenfor nævnte forslag.

Dansk Fjernvarme har nu gennemset forslaget, og kan oplyse, at vi ikke har bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Karen Marie Nygaard

Elmer, Helle Ina

Fra: Jens Ulrik Jensen [juj@DI.DK]
Sendt: 15. januar 2009 09:52
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning
Vedhæftede filer: Jens Jensen (juj@di.dk).vcf; DI's svar på høring af lov om ændring af lov om planlægning.docx

Til By- og Landskabsstyrelsen
Att.: Helle Ina Elmer
J.nr. BLS-100-00106

Vedlagt sender DI sit høringssvar til høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.)

Med venlig hilsen/Regards

Jens Ulrik Jensen
Chefkonsulent Miljø/Senior Environment Adviser

(+45) 3377 3058
(+45) 2949 4598/ (+45) 40 11 12 00(Mobile)
juj@di.dk
di.dk

Organisation for erhvervslivet

By- og Landskabsstyrelsen
Att.: Helle Ina Elmer
Haraldsgade 53
2100 København Ø

DI's svar på høring af lov om ændring af lov om planlægning

DI har modtaget udkast til forslag til Lov om ændring af lov om planlægning (Ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.) med e-mail af 22. december 2008. DI takker for modtagelse af materialet og har følgende kommentarer.

DI hilser forslaget om at fjerne adgangen til at ekspropriere på baggrund af en kommuneplan velkomment. DI finder ændringen mere i overensstemmelse med grundlovens intentioner.

DI finder det ligeledes positivt at fritagelsen for krav om byggetilladelse til garager, udhuse, drivhuse og lignende mindre bygninger på op til 50 m² fastholdes.

Med venlig hilsen

Jens Ulrik Jensen

Elmer, Helle Ina

Fra: Ole B. Johansen [OBJ@dansklandbrug.dk]
Sendt: 16. januar 2009 15:35
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af planloven, J.nr. BLS-100-00106
Vedhæftede filer: 0319obj-planlovshøring.doc

Til By- og Landskabsstyrelsen,

Vedhæftet fremsendes Dansk Landbrugs høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af planloven.

Med venlig hilsen

Ole Bjørn Johansen
Dansk Landbrug
Dir. tlf. 33 39 49 18

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

16. januar 2009

Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.)

Vedr. ændringer af planlovens § 47 m.v. om ekspropriation til byudvikling:

Dansk Landbrug har ved By- og Landskabsstyrelsens skrivelse af 22. december 2008 modtaget ovennævnte lovforslag i ekstern høring.

Lovforslagets væsentligste ændring i relation til ekspropriation er, at kommunernes adgang til at foretage ekspropriation til byudvikling på grundlag af en kommuneplan fjernes.

Dansk Landbrug skal henvise til de forslag til ændringer af ekspropriationslovgivning m.v., som blev fremsendt til By- og Landskabsstyrelsen ultimo maj 2008.

Dansk Landbrug foreslog bl.a., at planlovens § 47 ændres, således at kommunernes ekspropriation af jord til byudvikling kun kan komme på tale, når der foreligger en detaljeret lokalplan for området, og der har været givet mulighed for, at private lodsejere og entreprenører selv kan forestå byggemodning og udstykning af bolig- og erhvervsarealerne. Dansk Landbrug er således tilfreds med, at der med det foreliggende lovforslag foreslås en ændring af planlovens § 47, således at muligheden for at ekspropriere til byudvikling på grundlag af en kommuneplan ophæves og at denne ændring samtidig efter bemærkningerne får betydning for grundejerens mulighed for selv at realisere byudviklingen.

Dansk Landbrug kan endvidere tiltræde forslaget om ændring af planlovens § 50, stk. 1, 2. pkt., hvorefter kompetencen til at træffe beslutning om berettigelsen af krav om kommunernes overtagelse efter § 47 A henlægges til taksationsmyndighederne.

Dansk Landbrug skal samtidig henvise til vort forslag om, at der ved ekspropriation til fordel for andre erhvervsdrivende bør være dokumentation for, at ekspropriationens gennemførelse er til åbenbar fordel for almenvellet.

Dansk Landbrug har noteret sig, at der i lovforslagets generelle bemærkninger side 7 til 8 er anført, at det i forbindelse med fastsættelse af erstatningens størrelse er vigtigt, at der i forbindelse med ekspropriationen tilsikres "en gennemsigtighed omkring processens gennemførelse og erstatningens fastsættelse, herunder en omhyggelig og tidssvarende fastsættelse af erstatningens størrelse". Dansk Landbrug skal derfor gentage sit tidligere til By- og Landskabsstyrelsen fremsendte forslag om, at der foretages en opstramning vedrørende fastsættelse af et tidssvarende prisniveau for erhvervelse af landbrugsjord ved ekspropriation. Det foreslås, at der udarbejdes en vejledning med retningslinjer for erstatningsfastsættelsen, herunder også kompensation for bistand til lodsejerne i forbindelse med behandling af sagen. Ekspropriationer kan være lige så komplicerede og omkostningstunge som f.eks. skattesager, hvor der er indført et system med omkostningsdækning. Dansk Landbrug skal venligst anmode om at deltage i et evt. udvalgsarbejde herom.

Vedr. ændringer som følge af det nye Bygningsreglement 2008:

Under bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser er der i andet afsnit til nr. 11 anført, at der med ordet enfamiliehuse menes både fritliggende og sammenbyggede enfamiliehuse. Det ønskes anført, at stuehuse på landbrugsejendomme også er omfattet af betegnelsen enfamiliehuse. Der henvises her til de forklarende bemærkninger i Bygningsreglement for småhuse, pkt. 1.1.1., hvoraf dette fremgår.

Til nr. 11, sidste afsnit, er der anført, at der ved opførelse af bygninger *i tilknytning til* efter hidtidig praksis forstås opførelse inden for en afstand af indtil ca. 20 m fra bebyggelsen. Der efterlyses i denne forbindelse eks. på denne praksis i relation til småhusreglementet, da vi ikke er bekendt hermed. De ca. 20 m kendes fra landzonebestemmelserne, hvor de alene gælder ved opførelse af beboelsesbygninger og således ikke for driftsbygninger, jfr. Vejledning om landzoneadministration, Planlovens §§ 34-38, afsnit 1.3.2.

Helårshuse bør tillades op til 300 m²

I konsekvens af praksis i Naturklagenævnet og ændringen af bebyggelsesprocenten i bygningsreglementet fra 25 % til 30 %, bør teksten i § 36, stk. 1, nr. 9 ændres fra 250 m² til 300 m².

Der henvises til afgørelse af 24. september 2008 fra Naturklagenævnet (NKN-31-00946), hvor det er tilkendegivet, at der normalt gives landzonetilladelse til boliger op til 300 m².

Som begrundelse for ændringen kan endvidere henvises til, at øgede krav til isolering nedsætter nettoarealet og at flere bygningsdele skal medregnes til bebyggelsesarealet.

Det bør i bemærkningerne tilkendegives, at det kan være erhvervsmæssigt nødvendigt, at boliger på en landbrugsejendom overstiger 300 m².

med venlig hilsen

Ole Bjørn Johansen
Dansk Landbrug

24/5-08

Forslag 1:

Planlovens § 47 ændres, således at ekspropriation som hovedregel kun kan komme på tale ved erhvervelse af jord til byudvikling, når der foreligger en detaljeret lokalplan for området, og der har været givet mulighed for, at private lodsejere og entreprenører selv kan forestå byggemodning og udstykning af bolig- og erhvervsarealerne. Hvis ekspropriationen gennemføres på grundlag af en kommuneplan bør private lodsejere have samme mulighed for selv at forestå byggemodning m.v., som hvor der foreligger en lokalplan.

Begrundelse:

Det er Dansk Landbrugs opfattelse, at gennemførelse af byudvikling ved hjælp af ekspropriationsbestemmelsen i planlovens § 47 har udviklet sig i en retning, som ikke var hensigten med loven. Tvangsovertagelse af jord har altid været ment som absolut sidste udvej i sager, som ifølge grundloven har "almenvællets interesse", dvs. veje, skoler m.v. Arealer til bolig- og erhvervsbyggeri har ikke på samme måde almenvællets interesse og burde som udgangspunkt ikke kunne eksproprieres på baggrund af en kommuneplan alene. Ekspropriation bør alene være muligt efter udarbejdelse af en lokalplan, altså langt senere i byggeprocessen, hvor private lodsejere og entreprenører så også har mulighed for at indgå i byggemodning af bolig- og erhvervsarealer. Kommunen ville ikke miste styringen med udviklingen, selv om loven blev lavet om. Ved hjælp af lokalplaner har kommunen i forvejen mulighed for at styre byudviklingen i detaljer, f.eks. ved at bestemme bebyggelsesprocenten, vejføring, husenes ydre fremtoning m.v.

Forslag 2:

Ekspropriation til fordel for andre erhvervsdrivende bør kun finde sted, hvis det må antages, at der vil være en åbenbar fordel for almenvællet ved gennemførelsen af ekspropriationen, og at der ikke er andre muligheder for placering af den pågældende virksomhed.

Begrundelse:

I medfør af grundlovens § 73 kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom uden hvor almenvællet kræver det og det kan da kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning. Det faktum, at kommunen / virksomheden ikke vil betale "markedsprisen" for arealerne, er ikke tilstrækkeligt til, at arealerne så kan erhverves ved ekspropriation.

Forslag 3:

Der foretages en opstramning vedrørende fastsættelse af prisniveauet for erhvervelse af arealer ved ekspropriation, f.eks. ved at der udarbejdes en vejledning om principper for fastsættelse af ekspropriationserstatninger.

Begrundelse:

Med hensyn til prisniveauet for erhvervelse af arealer til byudvikling er der alt for stor spredning i priserne fra kommune til kommune. Det må accepteres, at der er en vis differentiering i priserne afhængig af beliggenhed, udnyttelse m.v., men at der er en faktor 3-4 eller mere til forskel forekommer ikke rimeligt.

Forslag 4:

Det sikres at borgere, der gennem anlæg af veje får længere transport til marker m.v., eller ved ændring af vejanlæg med mere støj til følge, bliver kompenseret for de yderligere gener, som anlægget medfører.

Begrundelse:

Det er Dansk Landbrugs opfattelse, at kompensation for omvejsgener og den erstatning, der gives for nærhedsgener, herunder støj fra f.eks. nye motor- og motortrafikveje, er helt ude af trit med virkeligheden. Dette beror på nyeste domstolspraksis, hvor der i en sag fra Århus ikke blev givet erstatning for en landmands tab i forbindelse med ekstra udgifter til kørsel til markerne i forbindelse med et nyt vejanlægs afskæring af hans hidtidige adgang til markerne. En højesteretsdom fra 2007 har fastlagt, at der ikke gives erstatning i en sag, hvor en motortrafikvej blev ændret til motorvej med en forøgelse af støjniveauet fra 56 til 61 dB(A). Begrundelsen for ikke at give erstatning var den, at udbygningen lå inden for det, der på det pågældende sted med rimelighed måtte regnes som led i den almindelige samfundsudvikling på trafikområdet. Sædvanligvis vil der blive givet erstatning, hvis støjniveauet kommer over 55 dB(A), men dommen er et eksempel på, at vejnettet udbygges efter salamimetoden uden at der gives erstatning.

Forslag 5:

Det sikres, at der gives en tidssvarende kompensation til lodsejere for udgifter til rådgivningsbistand i forbindelse med ekspropriation samt kompensation for deltagelse i forhandlinger / lodsejermøder m.v.

Begrundelse:

Kompensation for brug af rådgiver og for arbejdstid, der bruges til møder m.v. i forbindelse med ekspropriation, er på så lavt niveau, at det ikke er tidssvarende.

Elmer, Helle Ina

Fra: Helle Hübertz Krogsøe [hhk@danskeadvokater.dk]
Sendt: 15. januar 2009 13:35
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse; Elmer, Helle Ina
Cc: pug@lindcad.dk; Lars Svenning Andersen; Frank Jensen
Emne: Danske Advokaters høringssvar vedrørende udkast til forslag til ændring af planloven (Ekspropriation mv.)
Vedhæftede filer: Planloven.doc

Vedhæftet sendes Danske Advokaters høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (Ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.).

Danske Advokater, som er advokatvirksomhedernes nye brancheorganisation, skal i den forbindelse anmode om fremover at blive optaget på høringslister.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
vicedirektør

Mobil tlf. nr. 24 40 20 84

Danske Advokater
Kronprinsessegade 28
1306 København K

www.danskeadvokater.dk

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

15. januar 20

Kronprinsessegade 28
1306 København K

Telefon 70 20 32 12
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (Ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.).

By- og Landskabsstyrelsen har den 22. december 2008 (j.nr. BLS-100-00106) sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land m.v.) med anmodning om eventuelle kommentarer.

I den anledning skal Danske Advokater efter drøftelse med Danske Miljøadvokater meddele, at udkastet som sådan ikke giver anledning til bemærkninger.

Danske Advokater skal dog henlede opmærksomheden på, at det med hensyn til overførslen af kompetencen for behandling af overtagelsessager efter planlovens § 47 A fra Naturklagenævnet til taksationsmyndighederne i lovudkastet (pkt. 3.3) er anført, at dette overtagelseskrav – i lighed med overtagelseskrav efter §§ 48 og 49 – ikke er ubetinget.

Berettigelsen af et overtagelseskrav efter § 47 A er efter ordlyden så vidt ses ikke betinget af en subjektiv vurdering af ejerens fremtidige muligheder for en økonomisk udnyttelse af ejendommen (i modsætning til § 48, stk. 3, og § 49, stk. 2). Såfremt overtagelseskrav efter § 47 A skal være afhængige af en sådan vurdering, bør det derfor overvejes at præcisere dette.

Venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
vicedirektør/retschef

Elmer, Helle Ina

Fra: Nete Herskind [neh@danskehavne.dk]
Sendt: 13. januar 2009 14:24
Til: 'blst@bost.dk'
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høring af udakst til forslag til lov om ændring af lov om planlægning
Vedhæftede filer: plan.doc

Jeres journal BLS-100-00106

Med venlig hilsen
Nete Herskind
Vicekontorchef
Danske Havne

Tlf. 33703369
E-mail neh@danskehavne.dk
<http://www.danskehavne.dk>

Helle Ina Elmer
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

13. januar 2009

Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning

Der henvises til høringskrivelse af 22. december 2008. For god ordens skyld skal det bemærkes, at Danske Havne ikke umiddelbart har bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Nete Herskind
Vicekontorchef
Danske Havne

Elmer, Helle Ina

Fra: Danske Landskabsarkitekter [dl@landskabsarkitekter.dk]
Sendt: 16. januar 2009 13:18
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina; 'Hanne Bat Finke'
Emne: SV: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftede filer: DL hørings svar.pdf

Kære By- og Landskabsstyrelsen

Vedlagt hørings svar fra Danske Landskabsarkitekter.

Med venlig hilsen

Lillian S. Thomsen
Sekretær
Danske Landskabsarkitekter

Arkitekternes Hus
Strandgade 27A
DK-1401 København K
Tlf. +45 3332 2354
W www.landskabsarkitekter.dk

Fra: Elmer, Helle Ina [mailto:hinel@blst.dk] **På vegne af** BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 22. december 2008 13:03

Til: samfund@advocom.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ab@abf-rep.dk; ae@aeraadet.dk; åå Arbejdstilsynet; aa@aa-dk.dk; a@aarch.dk; åå Beredskabsstyrelsen; bl@bl.dk; info@byoghavn.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherreforeningen.dk; info@bygningkultur.dk; åå Center for Ligebehandling af Handicappede; dn@dn.dk; dtu@dtu.dk; åå Danmarks Turistråd; da@da.dk; info@danskeark.org; info@danskbyggeri.dk; info@dabyfo.dk; db@byplanlab.dk; de@de.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; info@danskerhverv.dk; mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; mail@danskfjernvarme.dk; info@dgu.org; danskehavne@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; åå Danske Regioner; dsi@handicap.dk; ddl@ddl.org; åå kvf; info@ecocouncil.dk; dffe@dffe.fvm; info@dongenergy.com; info@ejendomsforeningen.dk; info@energinet.dk; åå Energistyrelsen; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; pm@axeltorv12.dk; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; post@fabnet.dk; mail@finansraadet.dk; mailfa@fanet.dk; Forbrugerrådet, hovedadresse; jf@greencities.eu; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringogpension.dk; åå Friluftsrådet; info@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; jydgrf@image.dk; åå KL; post@kulturarv.dk; arkitektskolen@karch.dk; åå Konkurrencestyrelsen; ku@ku.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; ole@lal.dk; mail@bygoland.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; lo@lo.dk; llodk@llodk.dk; info@ld.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; noah@noah.dk; sekretariat@parcelhus.dk; realdania@realdania.dk; rkr@rkr.dk; renosam@renosam.dk; ruc@ruc.dk; sl@life.ku.dk; sbi@sbi.dk; tekno@tekno.dk; åå Vejdirektoratet; wwff@wwff.dk; aau@aau.dk; au@au.dk; åå Alle Ministerier

Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Høringsperioden er 22. december 2008 - 16. januar 2009.

<<Udkast til lovforslag.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

Med venlig hilsen

Helle Ina Elmer

Fuldmægtig, cand.jur., ph.d.

Byområdet

Dir tlf.: (+45) 7254 4733

hinel@BLST.dk

Miljøministeriet

By- og Landskabsstyrelsen

Haraldsgade 53

DK - 2100 København Ø

Tlf.: (+45) 7254 4700

www.blst.dk

Officielle mails bedes sendt til blst@blst.dk

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail: blst@blst.dk

København d. 16. januar 2009

Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.)

Danske Landskabsarkitekter hilser lovforslagets hovedændring i forhold til ekspropriationspraksis velkommen! Ekspropriationer, der alene foretages ud fra kommunale hensyn forekommer ikke objektive i forhold til afvejningen af konsekvenserne for hverken privat mand eller landskabelige hensyn.

Vores forening ønsker i forlængelse af høringsbrevets indhold at fremsætte følgende nye synspunkt i forhold til praksis vedr. VVM og screening for samme i forbindelse med større byggeriers påvirkning af det visuelle miljø i det åbne land hhv. på kanten mellem by og land.

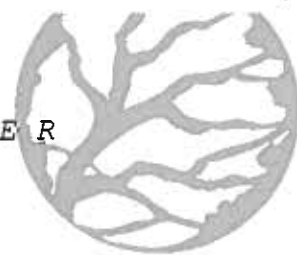
"§ 6 c. Større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt), jf. § 6, stk. 7."

Der savnes mere præcise krav (og vejledninger) i forbindelse med beskrivelser og visualiseringer af påtænkt opførelse af større byggeri (hvad karakteriser f.eks. et større byggeri?), således for at sikre en tydelig redegørelse for det planlagte byggeris visuelle påvirkning af landskabet. Dette kunne opnås gennem fastsættelse af krav for visualiseringer på et nærmere bestemt niveau (ikke blot luftfotos eller langdistancevisualiseringer, hvor det påtænkte anlæg ofte er nedtonet grafisk) og med krav om, at disse dels på et tidligt tidspunkt i planlægningsfasen forelægges regionplanmyndigheden samt fremægges i *offentlige høring forud for lokalplanprocessen*. Dette fordi de større byggeriers indflydelse har almen betydning for landskabets fremtidige udtryk.

Der foretages pt. alt for mange kommunale, lemfældige beslutninger om opførelse af byggeri i byudviklingszonerne og langs infrastrukturen på kanten af det åbne landskab, der i screeningerne til lokalplanlægningen (af den lokale kommunale myndighed) beskrives som "uinteressante landskaber" fordi der ikke er kystnærhed, skovnærhed, søer eller bakket terræn. Denne fejlagtige og unuancerede vurdering af det åbne, ofte agrare landskabs betydning skal ikke retfærdiggøre, at man upåagtet kan opføre byggeri uden at skulle redegøre for sammenhæng mellem landskab og byggeri, samt den visuelle påvirkning af miljøet.

D A N S K E   L A N D S K A B S A R K I T E K T E R
THE ASSOCIATION OF DANISH LANDSCAPE ARCHITECTS
MEDLEM AF EUROPEAN FOUNDATION FOR LANDSCAPE ARCHITECTURE, EFLA
MEDLEM AF INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS, IFLA

En redegørelse af denne art kan ikke alene beskrives med ord, men bør som pligt vedlægges troværdige visualiseringer samt landskabsanalytiske vurderinger foretaget af en uvildig part. Manglende visuel redegørelse bør endvidere have en opsættende virkning på planprocessen.

Der synes at være alt for lidt fokus på æstetiske forhold omkring udviklingen af landskabet, og der savnes mere vægtige paragrafer at kunne henvise til, når der f.eks. indgives klager på lokalplanforslag.

DL medvirker i øvrigt gerne ved udformningen af vejledninger/retningslinjer for æstetiske overvejelser i forbindelse med placering og udformning af større byggeri på kanten af eller det åbne landskab.

DL ser frem til at modtage respons på ovenstående, da det har vores store bevågenhed og vil i denne forbindelse henlede opmærksomheden på Symposium om "**landskabets æstetiske værdi**" som afholdes på Bramstrup Gods, Fyn den 20. august 2009. En open-space dag, der arrangeres i samarbejde med Akademisk Arkitektforening og Kommunale Park- og Naturforvaltere.

Invitation og program følger.

På vegne af Danske Landskabsarkitekter

Hanne Bat Finke
Formand

Kopi til: Fuldmægtig Helle Ina Elmer, hinel@BLST.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Michael Koch-Larsen, MKL [mkl@regioner.dk]
Sendt: 16. januar 2009 14:22
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høringssvar - ændring af planloven (ekspropriation)

Vedhæftede filer: Høringssvar - ændring af planloven (ekspropriation).pdf

Høringssvar -
ændring af planl...

<<Høringssvar - ændring af planloven (ekspropriation).pdf>> Med venlig
hilsen

Michael Koch-Larsen

Danske Regioner

By- og Landskabsstyrelsen, blst@blst.dk

Kopi: Helle Ina Elmer, hinel@blst.dk

DANSKE
REGIONER

16-01-2009

Sag nr. 09/164

Dokumentnr. 2779/09

Michael Koch-Larsen

Tel. +45 3529 8171

E-mail: mkl@regioner.dk

Høringssvar - lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation mv.)

Danske Regioner har fået lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation mv.) i høring.

Lovændringen har på flere områder betydning for regionerne. Dels fjernes kommunernes adgang til at foretage ekspropriation til byudvikling på grundlag af en kommuneplan. Det har bl.a. betydning for regionernes nybygning af sygehuse. Dels gives regionsrådene mulighed for at gøre indsigelse over for kommuneplaner, hvis de er i strid med den regionale råstofplan.

Ekspropriation

Det vil have afgørende planlægningsmæssige konsekvenser for det fremtidige sygehusbyggeri, hvis man fjerner kommunernes mulighed for ekspropriation til byudvikling på grundlag af kommuneplanen.

Et aktuelt eksempel er den igangværende udbygning af Århus Universitetshospital på Skejby marker (Det Nye Universitetshospital i Århus), hvor Århus Kommune netop vedtog ekspropriationsbeslutning på baggrund af en kommuneplan. Der planlægges andre, lignende, omfattende sygehusbyggerier i regionerne i de kommende år, hvor ekspropriering til byudvikling er en nødvendig forudsætning.

Det er for så omfattende projekter, der forventes gennemført om 15-20 år, afgørende, at der er mulighed for ekspropriation tidligt i processen, hvor projektets enkeltheder endnu ikke er kendte og derfor ikke kan danne grundlag for udarbejdelse af en lokalplan. Tidlig rådighed over arealerne i

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

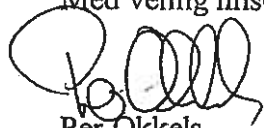
T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

relation til sygehusbyggeri giver sikkerhed for, at projektet rent faktisk kan gennemføres, således at man ikke skal gennemføre projektkonkurrencer m.v. for arealer, som man ikke ejer. Herudover giver tidlig rådighed over arealerne regioner og kommuner adgang til at gennemføre de geotekniske og arkæologiske forundersøgelser. Den foreslåede lovændring vil ikke blot skabe unødigt usikkerhed i byggeriets tidlige faser, men kan medføre betydelige bygningsmæssige, planlægningsmæssige og økonomiske konsekvenser for fremtidigt sygehusbyggeri.

Råstofplaner

Endeligt vurderer Danske Regioner, at regionsrådets mulighed for at gøre indsigelse mod kommuneplanforslag, der strider mod råstofplanen, ikke vil være så ressourcebelastende, at der kræves økonomisk kompensation.

Med venlig hilsen

Per Okkels

Elmer, Helle Ina

Fra: Susanne Tølbøl Lauritsen (EOGS) [STL@eogs.dk]

Sendt: 13. januar 2009 10:06

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Elmer, Helle Ina; Lotte Dalgaard (EOGS); Søren Østergaard; Susanne Tølbøl Lauritsen (EOGS)

Emne: Hørings svar - Lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse m.v.

ERHVERVS- OG SELSKABSSTYRELSEN**Hørings svar – udkast til lovforslag om ændring af planlovens
ekspropriationsbestemmelse m.v.**

DATO 13. Januar 2009

Sag nr. 2009-0018483

STL/SGA

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) har modtaget ovennævnte forslag i høring fra Miljøstyrelsen. CKR har i denne forbindelse følgende bemærkninger.

Den væsentligste ændring er, at kommunerne fratages deres adgang til at fortage ekspropriation til byudvikling på grundlag af en kommuneplan.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

CKR vurderer, at forslaget ikke medfører erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser

CKR vurderer, at ændringsforslaget ikke vil medføre administrative byrder, da ændringerne ikke indebærer, at virksomhederne skal afgive yderlige oplysninger. Den gældende lov indeholder byrder for erhvervslivet, disse er i AMVAB målt til at udgøre 45.089.781,00 kr. årligt, disse byrder relaterer sig særligt til ansøgning om godkendelse af nye anlæg, der påvirker miljøet.

CKR kan på den baggrund foreslå følgende tekst til den del af lovforslagets bemærkninger, der omhandler forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

”Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser. Forslaget skal derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.”

CKR har ikke yderligere bemærkninger.

**ERHVERVS- OG
SELSKABSSTYRELSEN**

Kampmannsgade 1

1780 København V

Tlf. 33 30 77 00

Fax 33 30 77 99

CVR-nr 10 15 08 17

eogs@eogs.dk

www.eogs.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Med venlig hilsen

Specialkonsulent
Susanne Lauritsen
Tlf. direkte 3330 7462
E-post stl@eogs.dk

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) vurderer de erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet som følge af nye love og bekendtgørelser. CKR kan teste forslag med væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet i Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

E&S benytter digital signatur på alle e-mails. Vil du vide mere om digital signatur - [læs her](#). Hvis du har problemer med en e-mail fra E&S - returnér venligst e-mail inkl. fejlbesked - [læs om de mest almindelige fejl](#). Undlad venligst at kryptere e-mails direkte til E&S medarbejdere, benyt i stedet eogs@eogs.dk - [Læs mere](#).

Elmer, Helle Ina

Fra: Jakob Ljungberg (Favrskov Kommune) [jalj@favrskov.dk]
Sendt: 16. januar 2009 12:07
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Favrskov Kommunes bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation m.v.).

Vedhæftede filer: Høringssvar til By og Landsskabsstyrelsen 20090116.doc

Til By- og Landskabsstyrelsen, att.: Helle Ina Elmer

Vedhæftet sendes Favrskov Kommunes brev af 16. januar 2009 indeholdende bemærkninger til det fremsendte udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation m.v.).

Venlig hilsen

Jakob Ljungberg

Konst. sekretariatschef, Teknik og Miljø
Juridisk konsulent, Borgmestersekretariatet
Direkte: 8964 6113 el. 8964 5102 - Mobil: 2962 0370

Hovednummer: 8964 1010
Skovvej 20 - 8382 Hinnerup - DK

Favrskov
Kommune

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail til blst@blst.dk

Borgmestersekretariatet
Skovvej 20
8382 Hinnerup

Tlf. 8964 1010
Fax 8664 6399
favrskov@favrskov.dk
www.favrskov.dk

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation m.v.)

Favrskov Kommune ønsker i anledning af By- og Landskabsstyrelsens høringsbrev af 22. december 2008 vedrørende ovenstående udkast til forslag til ændring af lov om planlægning at afgive følgende høringssvar:

Favrskov Kommune anerkender, at en beslutning om ekspropriation af jord til brug for almenvællet er et stort indgreb i den private ejendomsret og derfor kan resultere i uenighed mellem den eksproprierende myndighed og den berørte lodsejer. Imidlertid er ekspropriationsreglerne ofte den eneste måde at sikre en hensigtsmæssig, langsigtet og helhedsorienteret udvikling i kommunerne på.

Det er af meget stor betydning for planlægningen af kommunernes fysiske udvikling, særligt i kommunernes yderområder, at der eksisterer et gennemprøvet og sikkert ekspropriationsinstrument.

Det er også meget vigtigt, at kommunerne fortsat har mulighed for at afgøre, hvornår ekspropriation er et nødvendigt og hensigtsmæssigt redskab til realisering af en langsigtet byudvikling. Kommunerne kender de lokale forhold og interesser, og bør med den nødvendige respekt for ejendomsretten kunne afveje, hvornår almenvællets interesser i byudvikling skal begrunde en ekspropriationsbeslutning, også selvom denne beslutning træffes på et tidspunkt, hvor den fremtidige arealanvendelse ikke er fastlagt af en detaljeret lokalplan.

Såvel kommunal som privat byudvikling medfører altid mange udfordringer for kommunerne f.eks. i form af kapacitetsproblematikker i den kommunale service og øget pres på infrastrukturen. Når kommunerne har mulighed for at gennemføre og sikre en langsigtet og helhedsorienteret styring af byudviklingen ved ekspropriation, vil kommunerne bedre kunne planlægge og udvikle den kommunale service således at den lever op til almenvællets krav. Også derfor er det vigtigt, at kommunerne fortsat har mulighed for at ekspropriere til realisering af langsigtet byudvikling.

Kommunernes vurdering af ekspropriationens hensigtsmæssighed kan efterprøves af Naturklagenævnet, så lodsejerne har sikkerhed for, at kommunerne ikke

16-01-2009

Sagsnr.
710-2008-38724

Cpr./CVR-nr./Ejd.nr.

Dokument nr.

Sagsbehandler
Jakob Ljungberg
Tlf. 8964 6113
jalj@favrskov.dk

handler usagligt og i strid med almenvellets interesser. Man vil derfor ikke opleve, at kommunerne eksproprierer usagligt, f.eks. for at tilgodese hensyn og interesser hos enkeltpersoner eller enkelte erhvervsvirksomheder.

Det skal understreges, at kommunerne ikke anvender hjemlen til ekspropriation til byudvikling ukritisk. Dette understøttes af, at svarene fra 85 kommuner om anvendelse af hjemmel til ekspropriation til byudvikling viser, at der i en 5-årig periode alene er foretaget 19 af disse ekspropriationer.

Udkastet til lovforslaget må forventes at medføre, at kommunerne får betydeligt øgede udgifter til erstatning, når beslutninger om ekspropriation først kan træffes, når der foreligger en detaljeret lokalplan.

Øgede udgifter kan medføre en skævvridning af byudviklingen i kommunerne, idet udviklingen kan blive overladt til private erhvervsdrivende, som alene vil udvikle de allermost attraktive områder med økonomisk fortjeneste for øje. En sådan udvikling vil ikke være i overensstemmelse med landsplanredegørelsens tanker for attraktive boligkvarterer (åben-lav).

I den forbindelse skal det bemærkes, at kommunerne i meget stor udstrækning benytter sig af frivillige aftaler i forbindelse med erhvervelse af jord, som i kommunepleanerne er udlagt til byudvikling – de såkaldte aftaler på ekspropriationslignende vilkår. Lodsejere er nemlig sjældent interesseret i at sælge jord til en kommune, medmindre kommunen har hjemmel til ekspropriation, idet det er en forudsætning for, at lodsejeren ikke bliver beskattet af fortjenesten i henhold til ejendomsavancebeskatningsloven.

Med den foreslåede lovændring vil lodsejerne i realiteten først indgå frivillige aftaler med kommunerne, når der foreligger et detaljeret lokalplangrundlag, hvilket vil bevirke en væsentlig stigning i lodsejernes økonomiske krav. Frivillige aftaler indgået i mindelighed på et planlægningsmæssigt meget tidligt tidspunkt vil således kunne blive afløst af aftaler præget af spekulation, da lodsejeren vil kunne forlange en væsentligt højere pris ved at udskyde en mulig frivillig aftale indtil der foreligger en detaljeret lokalplan.

Det nuværende udligningssystem tager ikke hensyn til de særlige udgifter, som vækstkommunerne har til jordforsyning som følge af et højt aktivitetsniveau. Dette problem vil blive forstærket, hvis vækstkommunerne får betydeligt øgede udgifter til at sikre den vækst, som landsplanlægningen forudsætter.

Det skal i øvrigt bemærkes, at lovændringen sammenholdt med den gældende ejendomsavancebeskatningslov vil føre til, at enkelte borgere, der ejer jord, som tilfældigvis er omfattet af en detaljeret lokalplan, vil blive merbegunstiget i forhold til kommunens borgere i almindelighed. Det er særligt tilfældet, hvis kommunerne

af konjunkturmæssige årsager ikke kan realisere lokalplanen eller lokalplanens indhold senere må ændres.

Dertil kommer, at lodsejere vil kunne opleve en tilfældig prisdifferentiering afhængigt af indholdet i den konkrete lokalplan, selvom deres ejendomme måtte være beliggende i samme område, eventuelt som naboer. Ved ekspropriation i forbindelse med kommuneplan vil en prisdifferentiering kun sjældent opleves. Lodsejeren får dog fortsat fuldstændig erstatning for den eksproprierede ejendom.

Konsekvenserne af øgede udgifter til jorderhvervelse vil blive, at kommunerne i langt højere grad må prioritere, om og i givet fald hvornår kommunerne ønsker at realisere lokalplanlagte områder, idet kommunernes økonomiske muligheder for jorderhvervelse vil blive stærkt begrænset på grund af de forøgede udgifter til jorderhvervelse.

En stramning af ekspropriationsreglerne vil således kunne medføre betydelige vanskeligheder for kommunen med hensyn til at sikre en jævn, hensigtsmæssig og ansvarlig byudvikling i hele kommunen.

En videre konsekvens kan være, at fremtidig byudvikling enten hindres eller måske på en for almenvællet meget uhensigtsmæssig måde. Dette vil utvivlsomt medføre en mængde merarbejde for såvel kommunerne som for statens miljøcentre, da kommunerne i stedet må søge at anvende arealer til byudvikling som er omfattet af forskellige miljømæssige problemstillinger.

En eventuel ændring af ekspropriationssystemet bør derfor fastholde kommunernes ansvar for byudviklingen i kommunerne og give kommunerne et sikkert instrument til at leve op til dette ansvar. Dette ses ikke at være muligt med det foreliggende udkast til ændring af lov om planlægning.

Venlig hilsen

Anders G. Christensen
Borgmester

Elmer, Helle Ina

Fra: KTP Forvaltningsdivisionen [fbc.fd@mil.dk]
Sendt: 15. januar 2009 12:33
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: ard@mil.dk
Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning
Vedhæftede filer: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning DOK33747.pdf

Med Venlig Hilsen

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste
kontrolpunkt

Chanette Sørig Nielsen
Overassistent

Forvaltningsdivisionen
Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Tlf: 99241 501
Mobil: 4132 4840
Email: fbc.fd@mil.dk

FRIGIVET TIL INTERNETTET

FBE-FD

U

09.01.50

2008/001836 - 33747

15-01-2009

(Bedes anført ved henvendelser)

Miljøministeriet
Strandgade 29
1401 København K

Emne:
Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning

E.b.

N.NAVN
grad
Tjenestestilling

Postadresse:
Arsenalvej 55 C
9800 Hjørring

CVR: 15 85 52 58

EAN: 5798000201286

Telefon
+45 99 24 11 11

Telefax
33 32 10 29

E-mail
fbe@mil.dk

Internet
www.forsvaret.dk/fbe

FRIGIVET TIL INTERNETTET

FRIGIVET TIL INTERNETTET

FBE-Føj13

U

09.01.50

2008/001836 - 33747

15-01-2009

(Bedes anført ved henvendelser)

Miljøministeriet
Haraldsgade 53
2100 København Ø
blst@blst.dk

Emne:

Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning

Ref.

By- og Landskabsstyrelsens skrivelse af den 22. december 2008, ref. HINEL-BLS,
j.nr. BLS-100-00106

Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste (FBE) har modtaget den ved ref.
fremsendte skrivelse. FBE har ingen bemærkninger til udkastet til ændring af lov om
planlægning, der ikke vurderes, at have betydning for Forsvarets aktiviteter.

E.b.

Anna Rikke Dirren
fuldmægtig

Postadresse:
Arsenalvej 55 C
9800 Hjørring

CVR: 15 85 52 58

EAN: 5798000201286

Telefon
+45 99 24 11 11

Telefax
33 32 10 29

E-mail
fbe@mil.dk

Internet
www.forsvaret.dk/fbe

FRIGIVET TIL INTERNETTET

Elmer, Helle Ina

Fra: Trine Skov Nielsen [tsn@Friluftsradet.dk]
Sendt: 16. januar 2009 15:16
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høringssvar vedr. planloven

Vedhæftede filer: Høringssvar planloven jan. 2009.doc

Høringssvar
planloven jan. 200...
Til By- og Landskabsstyrelsen

Vedhæftet fremsendes Friluftsrådets høringssvar.

Med venlig hilsen

Trine Skov
Friluftspolitisk konsulent

Friluftsrådet
Scandiagade 13
2450 København SV
Tlf. 33 79 00 79
www.friluftsradet.dk

Direkte tlf.: 33 28 04 19
Direkte e-mail: tsn@friluftsradet.dk

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København

Fremsendt pr. e-mail blst@blst.dk

16. januar 2009

ref.: TSN

**Høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af lov om planlægning
(ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land) – J.nr. BLS-
100-00106**

Friluftsrådet har modtaget ovenstående udkast til lovændring i høring. Rådet har følgende kommentarer.

§ 36, stk. 1 nr. 7 - Friluftsrådet støtter den foreslåede ændring af reglerne for opførelse af mindre bygninger i det åbne land.

§ 47, stk. 1 - Friluftsrådet har forståelse for de overvejelser, der ligger bag forslaget om at lade bestemmelsen bortfalde. Rådet er imidlertid bekymret over, at kommunernes muligheder for at sikre den langsigtede planlægnings gennemførelse reduceres betydeligt, når lovforslaget forhindrer kommunerne i at ekspropriere til formål, der ikke er lokalplanfastsat.

Friluftsrådet har følgende yderligere forslag til justeringer af lov om planlægning.

Ridehaller

Friluftsrådet kan konstatere, at der er en meget stor interesse for at opføre ridehaller til privat brug. Opførelsen af disse ofte meget store haller kan have ikke ubetydelige landskabsmæssige konsekvenser. Friluftsrådet opfordrer derfor til, at planlovens landzonebestemmelser gennemgås med henblik på at sikre, at planlovens formål overholdes også ved opførelse af ridehaller.

Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri

Friluftsrådet oplever, at der på en række landbrugsejendomme under 20 ha, en del endda på under 2 ha, opføres større byggeri med henvisning til den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen. Friluftsrådet opfordrer til, at det fremover skal fremlægges en vis dokumentation for den erhvervsmæssige nødvendighed af byggeriet.

Terrænændringer

Det er Friluftsrådets erfaring, at planlovens landzonebestemmelser ikke på tilstrækkelig vis sikrer, at jorddeponering, terrænopfyldning og terrænændring ikke får negative konsekvenser både landskabelige og geologiske interesser. Friluftsrådet vil derfor opfordre til, at lovens landzonebestemmelser ændres således, at dette fremover sikres.

Campinghytter

I forbindelse med de drøftelser, der er for tiden om revision af Campingreglementet, kunne det overvejes, hvorvidt de bestemmelser, der undtager campinghytter fra at søge landzonetilladelse, bør ændres, således at opstilling af campinghytter fremover vil kræve landzonetilladelse.

Hytterne er gennem en årrække blevet stadig større, ligesom der er campingpladser, der i dag opfører et anseeligt antal hytter med betydelig landskabsmæssig konsekvens.

Derfor bør det overvejes hvorvidt opførelsen af campinghytter bør falde ind under lovens almene bestemmelser.

Med venlig hilsen

Trine Skov
Friluftspolitisk konsulent

Elmer, Helle Ina

Fra: Frederikke Abildtrup [abildtrup@hvr.dk]
Sendt: 15. januar 2009 14:41
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høringssvar - forslag til lov om ændring af lov om planlægning
Vedhæftede filer: Ændring af planlovens bestemmelser om ekspropriation.doc

Vedlagt fremsendes Håndværksrådets høringssvar til ovennævnte lovforslag.

Med venlig hilsen

Frederikke Abildtrup

Jurist

tlf.

e- + 45 33 93 20 00

mail abildtrup@hvr.dk

HÅNDVÆRKSRADET, Islands Brygge 26, 2300 Kbh. S, tlf. 33 93 20 00, fax 33 32 01 74, hvr.dk

---

Vi kæmper for små og mellemstore virksomheder. Læs vores nyheder [her](#)

By- og Landskabsstyrelsen
E-mail: blst@blst.dk

15. januar 2009

Vedr. forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.)

By- og Landskabsstyrelsen har i e-mail af 22. december 2008 anmodet Håndværksrådet om en udtalelse i forbindelse med lov om ændring af lov om planlægning, herunder reglerne om ekspropriation til byudvikling til grundlag af en kommuneplan.

Overordnet er begrundelsen for ændring af reglerne om ekspropriation rationel og forslaget må betragtes som en saglig varetagelse af borgernes rettigheder.

Ligeledes er overensstemmelse mellem regler i det nye Bygningsreglement og planloven hensigtsmæssig for så vidt angår småhuse.

I øvrigt har Håndværksrådet ingen bemærkninger til det fremsatte forslag.

Med venlig hilsen

Frederikke Abildtrup

Elmer, Helle Ina

Fra: Helle Sidenius [hsi@jm.dk]

Sendt: 14. januar 2009 12:50

Til: Elmer, Helle Ina

Emne: Høring. Forslag til lov om ændring af lov om planlægning

Kære Helle Ina Elmer,

Jeg har forgæves forsøgt at ringe til dig vedrørende ovennævnte lovforslag.

Du er velkommen til at ringe til mig på telefon 72 26 87 56.

Jeg er på kontoret i dag og på fredag (ikke torsdag).

Mvh Helle Sidenius.

JUSTITSMINISTERIET

Helle Sidenius

Tlf.: 7226 8756

Mail: hsi@jm.dk

Slotsholmsgade 10

1216 København K

7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Christina Egsvang Føns [cef@kl.dk]
Sendt: 23. januar 2009 08:00
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse; Elmer, Helle Ina
Emne: KL's høringssvar over udkast til lovforslag om ændring af ekspropriationsbestemmelsen i planloven mv

Prioritet: Høj

Vedhæftede filer: 35842.doc35842.PDF

35842.doc35842.P
DF (77 KB)

Hermed fremsendes KL's høringssvar over udkast til lovforslag om ændring af ekspropriationsbestemmelsen i planloven mv.

Med venlig hilsen
Chrstitina Føns, KL

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen (blst@blst.dk)
Kopi til Helle Ina Elmer (hinel@blst.dk)

KL's høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.)

KL har den 22. december 2008 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning (ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i det åbne land mv.) i høring. KL takker for udsættelse af høringsfristen til den 23. januar 2009.

Ekspropriation

Kammeradvokatens undersøgelse understøtter ikke en lovændring

Lovforslaget fratager kommunerne mulighed for at ekspropriere til byudvikling på baggrund af en kommuneplan. Det fremgår af lovforslaget, at det er udarbejdet "På baggrund af de overvejelser, som Kammeradvokatens undersøgelse gav anledning til".

KL står uforstående overfor denne begrundelse, idet det andet steds i lovforslaget fremgår, at "Kammeradvokatens rapport ikke giver mulighed for at drage egentlige konklusioner i forhold til spørgsmål om ekspropriation til byudvikling. Undersøgelsen kan således hverken be- eller afkræfte, at adgangen til at ekspropriere misbruges af kommunerne".

Som bekendt fandt der en stor byudvikling sted i årene 2003-2007, som rapporten dækker over. Set i det lys understøtter rapporten en antagelse om, at kommunerne anvender ekspropriationsredskabet med omtanke. Således fremgår det af rapporten, at der for perioden 2003-2007 alene blev foretaget 17 ekspropriationer til byudvikling.

Ekspropriation er uden tvivl et kraftfuldt redskab, der af mange lodsejere opleves som meget indgribende. Ikke desto mindre mener KL, at kommunernes mulighed for at ekspropriere til byudviklingsformål på baggrund af

Den 23. januar 2009

Jnr 10.05.02 K04
Sagsid 000201058

Ref BRH/ CEF
brh@kl.dk
Dir 3370 3330

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

kommuneplanlægningen kan være et nødvendigt redskab til at realisere en ønsket byudvikling og sikre, at udviklingen sker med størst mulig gevinst for alle kommunens borgere.

KL anbefaler derfor på det kraftigste, at regeringen fastholder kommunernes ret til at gennemføre ekspropriation til byudvikling efter Planlovens § 47, stk. 1.

Lovforslag hindrer langsigtet planlægning i kommunerne

Lovændringen fratager kommunerne muligheden for en langsigtet planlægning. Denne ændring kan få store og u hensigtsmæssige konsekvenser. Situationen nu, sammenlignet med da bestemmelsen blev indført, er ikke ændret. Hvis kommunerne skal kunne foretage en hensigtsmæssig byplanlægning i planperioden, som strækker sig over 12 år, har kommunerne behov for at kunne erhverve jord til byudvikling på et så tidligt tidspunkt, at kommunen ved dens planlægning ikke er bundet af såvel ejerforholdet som tilvejebringelsen af konkrete og aktuelle planer knyttet til bestemte byggeforetagender.

En ekspropriation til byudvikling efter planlovens § 47, stk. 1, giver således kommunerne mulighed for at sikre en samlet byudvikling, i overensstemmelse med kommunens rækkefølgeplanlægning. Adgangen til at sikre kommunerne ejerskab til større byudviklingsarealer, er således en væsentlig forudsætning for, at kommunerne kan gennemføre en hensigtsmæssig disponering af arealerne.

Lovforslag skader også lodsejerne

Som nævnt ovenfor skete der en stor byudvikling i årene 2003-2007. Og som Kammeradvokatens rapport viser, så skete denne byudvikling ikke alene via ekspropriationer. Således var der mange kommuner, som indgik frivillige handler på ekspropriationslignende vilkår. Dette er for lodsejerne en win win situation. Lodsejerne får en betaling, der er skattefri, og kommunen får den jord, som er planlægningsmæssig nødvendig for en hensigtsmæssig byudvikling.

Lovændringen vil derfor få en dobbelt effekt, idet de frivillige handler på ekspropriationslignende vilkår på baggrund af kommuneplaner ikke længere vil være en måde for kommunerne at sikre en planlægningsmæssig fornuftig byudvikling.

Jordejernes retssikkerhed er i top

Ofte når kommunerne vælger at ekspropriere på baggrund af en kommuneplan, sker det også med et ønske om på den måde at sikre de involverede lodsejere en retssikkerhedsmæssig og lige behandling.

Før det første kan både selve ekspropriationsbeslutningen og erstatningens størrelse påklages til 2 klageinstanser og i sidste ende prøves af domstolene.

Når der er tale om en ekspropriation, der involverer flere lodsejere, sikrer ekspropriationsværktøjet også, at alle lodsejere behandles lige. De får tilbudt den samme erstatning, uanset om deres jord i sidste ende udlægges til vej, boliger eller de grønne fællesområder. Lodsejernes erstatning afhænger heller ikke af, om det er Fru Jensen, som skal forhandle sig frem til en god pris, eller om det er Direktør Pedersen, der som professionel forhandler, skal forhandle pris med kommunen.

Endelig kan kommunerne i dag ikke gennemføre en ekspropriation, hvis det, der tilsigtes med en ekspropriation, kan gennemføres på en for grundejeren mindre indgribende måde.

Disse hensyn ses desværre ikke overvejet i bemærkningerne til lovforslaget.

KL inviterer miljøministeren til dialog

Som det også fremgår af lovforslaget, er spørgsmålet om erstatningen nok det egentlige problem i forhold til ekspropriationerne. KL mener ikke, at dette behøver at medføre en ændring i kommunernes adgang til at ekspropriere.

Derfor vil KL gerne invitere til en dialog, hvor KL og miljøministeren kan se nærmere på erstatningsudmålingen og det administrative system, der understøtter tilblivelsen af erstatningen. Principperne for erstatningsudmålingen bør dog, som det er tilfældet i dag, også fremadrettet være ens for de kommunale erstatninger og for de statslige erstatninger.

Endvidere finder KL, at dialogen med miljøministeren også med fordel kan handle om, hvorvidt det er muligt at udarbejde mere konkrete kommuneplaner i de tilfælde, de af kommunerne ønskes som grundlag for en senere ekspropriation. Mange kommuner arbejder allerede i dag med en formålsangivelse for arealudlæggene i kommuneplanen.

Opførelse af bygninger i det åbne land

Ændringer af planlovens § 36, stk. 1, nr. 7, finder KL er en tiltrængt og nødvendig præcisering.

Med venlig hilsen

Eske Groes

Elmer, Helle Ina

Fra: Helene Boeck [HEB@inm.dk]
Sendt: 5. januar 2009 15:41
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: VS: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftede filer: Udkast til lovforslag.pdf; Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf

Integrationsministeriet har ingen bemærkninger til høringen af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Med venlig hilsen
Helene Boeck

Fra: Elmer, Helle Ina på vegne af BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: ma 22-12-2008 13:02

Til: samfund@advocom.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ab@abf-rep.dk; ae@aeraadet.dk; åå Arbejdstilsynet; aa@aa-dk.dk; a@aarch.dk; åå Beredskabsstyrelsen; bl@bl.dk; info@byoghavn.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherreforeningen.dk; info@bygningkultur.dk; åå Center for Ligebehandling af Handicappede; dn@dn.dk; dtu@dtu.dk; åå Danmarks Turistråd; da@da.dk; info@danskeark.org; info@danskbyggeri.dk; info@dabyfo.dk; db@byplanlab.dk; de@de.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; info@danskerhverv.dk; mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; mail@danskfjernvarme.dk; info@dgu.org; danskehavne@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; åå Danske Regioner; dsi@handicap.dk; ddl@ddl.org; åå kvI; info@ecocouncil.dk; dffe@dffe.fvm; info@dongenergy.com; info@ejendomsforeningen.dk; info@energinet.dk; åå Energistyrelsen; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; pm@axeltorv12.dk; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; post@fabnet.dk; mail@finansraadet.dk; mailfa@fanet.dk; Forbrugerrådet, hovedadresse; jf@greencities.eu; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringopension.dk; åå Friluftsrådet; info@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; jydgrf@image.dk; åå KL; post@kulturarv.dk; arkitektskolen@karch.dk; åå Konkurrencestyrelsen; ku@ku.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; ole@lai.dk; mail@bygoland.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; lo@lo.dk; llodk@llodk.dk; info@ld.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; noah@noah.dk; sekretariat@parcelhus.dk; realdania@realdania.dk; rkr@rkr.dk; renosam@renosam.dk; ruc@ruc.dk; sl@life.ku.dk; sbi@sbi.dk; tekno@tekno.dk; åå Vejdirektoratet; wwfw@wwf.dk; aau@aau.dk; au@au.dk; åå Alle Ministerier

Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Høringsperioden er 22. december 2008 - 16. januar 2009.

<<Udkast til lovforslag.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

Med venlig hilsen
Helle Ina Elmer
Fuldægtig, cand.jur., ph.d.
Byområdet
Dir tlf.: (+45) 7254 4733
hinel@BLST.dk

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53

DK - 2100 København Ø

Tlf.: (+45) 7254 4700

www.blst.dk

Officielle mails bedes sendt til blst@blst.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Lone Faliu (DEP) [lofa@fvb.dk]

Sendt: 16. januar 2009 14:42

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Elmer, Helle Ina; Anders T. Christensen (DEP); Susan Bramsen (DEP)

Emne: Fødevarerministeriet har ej bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Til Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Med henvisning til den fremsendte høring over udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv. skal Fødevarerministeriet herved meddele, at man ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Lone Faliu
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet
Juridisk kontor
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Tlf.: 33 92 20 96

Fra: Elmer, Helle Ina [mailto:hinel@blst.dk] **På vegne af** BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 22. december 2008 13:03

Til: samfund@advocom.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; Åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ab@abf-rep.dk; ae@aeraadet.dk; Åå Arbejdstilsynet; aa@aa-dk.dk; a@aarch.dk; Åå Beredskabsstyrelsen; bl@bl.dk; info@byoghavn.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherreforeningen.dk; info@bygningkultur.dk; Åå Center for Ligebehandling af Handicappede; DK Naturfredningsforening 2; dtu@dtu.dk; Åå Danmarks Turistråd; da@da.dk; info@danskeark.org; info@danskbyggeri.dk; info@dabyfo.dk; db@byplanlab.dk; de@de.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; info@danskerhverv.dk; mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug (dl); mail@danskfjernvarme.dk; info@dgu.org; danskehavne@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; Åå Danske Regioner; dsi@handicap.dk; ddl@ddl.org; KVL; Det Økologiske Råd og Selskab; dffe@dffe.fvm; info@dongenergy.com; info@ejendomsforeningen.dk; info@energinet.dk; Åå Energistyrelsen; Åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; pm@axeltorv12.dk; Åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; post@fabnet.dk; mail@finansraadet.dk; mailfa@fanet.dk; Forbrugerrådet; jf@greencities.eu; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringopension.dk; Åå Friluftsrådet; info@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; jydgrf@image.dk; Åå KL; post@kulturarv.dk; arkitektskolen@karch.dk; Åå Konkurrencestyrelsen; ku@ku.dk; Landbrugsrådet; ole@lal.dk; mail@byogland.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; lo@lo.dk; llodk@llodk.dk; info@ld.dk; Miljøstyrelsen; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; NOAHs Sekretariat (noah); sekretariat@parcelhus.dk; realdania@realdania.dk; rkr@rkr.dk; renosam@renosam.dk; ruc@ruc.dk; sl@life.ku.dk; sbi@sbi.dk; tekno@tekno.dk; Åå Vejdirektoratet; wwf@wwf.dk; aau@aau.dk; au@au.dk; Åå Alle Ministerier

Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Høringsperioden er 22. december 2008 - 16. januar 2009.

<<Udkast til lovforslag.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

Med venlig hilsen
Helle Ina Elmer
Fuldmægtig, cand.jur., ph.d.
Byområdet
Dir tlf.: (+45) 7254 4733
hinel@BLST.dk

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
DK - 2100 København Ø
Tlf.: (+45) 7254 4700
www.blst.dk

Officielle mails bedes sendt til blst@blst.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Line Hansen [lha@sum.DK]
Sendt: 5. januar 2009 09:55
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elmer, Helle Ina
Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftede filer: Udkast til lovforslag.pdf; Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har ingen bemærkninger i anledning af den udsendte høring.

Med venlig hilsen

Line Hansen

Sekretariatet
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf.: 72 26 90 00
Dir.tlf.: 72 26 93 52
E-post: lha@sum.dk

**MINISTERIET
FOR SUNDHED
OG FOREBYGGELSE**

Fra: Elmer, Helle Ina [mailto:hinel@blst.dk] **På vegne af** BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 22. december 2008 13:03

Til: samfund@advocom.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ab@abf-rep.dk; ae@aeraadet.dk; åå Arbejdstilsynet; aa@aa-dk.dk; a@aarch.dk; åå Beredskabsstyrelsen; bl@bl.dk; info@byoghavn.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherforeningen.dk; info@bygningkultur.dk; åå Center for Ligebehandling af Handicappede; dn@dn.dk; dtu@dtu.dk; åå Danmarks Turistråd; da@da.dk; info@danskeark.org; info@danskbyggeri.dk; info@dabyfo.dk; db@byplanlab.dk; de@de.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; info@danskerhverv.dk; mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; mail@danskfjernvarme.dk; info@dgu.org; danskehavne@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; åå Danske Regioner; dsi@handicap.dk; ddl@ddl.org; åå kvI; info@ecocouncil.dk; dffe@dffe.fvm; info@dongenergy.com; info@ejendomsforeningen.dk; info@energinet.dk; åå Energistyrelsen; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; pm@axeltorv12.dk; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; post@fabnet.dk; mail@finansraadet.dk; mailfa@fanet.dk; Forbrugerrådet, hovedadresse; jf@greencities.eu; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringopension.dk; åå Friluftsrådet; info@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; jydgrf@image.dk; åå KL; post@kulturarv.dk; arkitektskolen@karch.dk; åå Konkurrencestyrelsen; ku@ku.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; ole@lai.dk; mail@bygland.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; lo@lo.dk; llodk@llodk.dk; info@ld.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; noah@noah.dk; sekretariat@parcelhus.dk; realdania@realdania.dk; rkr@rkr.dk; renosam@renosam.dk; ruc@ruc.dk; sl@life.ku.dk; sbi@sbi.dk; tekno@tekno.dk; åå Vejdirektoratet; ww@wwf.dk; aau@aau.dk; au@au.dk; åå Alle Ministerier
Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Høringsperioden er 22. december 2008 - 16. januar 2009.

<<Udkast til lovforslag.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

Med venlig hilsen

Helle Ina Elmer

Fuldmægtig, cand.jur., ph.d.

Byområdet

Dir.tif.: (+45) 7254 4733

hinel@BLST.dk

Miljøministeriet

By- og Landskabsstyrelsen

Haraldsgade 53

DK - 2100 København Ø

Tif.: (+45) 7254 4700

www.blst.dk

Officielle mails bedes sendt til blst@blst.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Cathrine Munch Pedersen [cmp@realkreditrådet.dk]
Sendt: 16. januar 2009 11:10
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Nina Valsted; Elmer, Helle Ina
Emne: VS: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftede filer: Message from 45C-1

Til By- og Landskabsstyrelsen

Hermed hørings svar. Se venligst vedhæftede fil.

Med venlig hilsen

Cathrine Munch Pedersen

Fuldmægtig
Cand. Jur.

Realkreditrådet

Zieglers Gaard, Nybrogade 12, 1203 København K
Tel. 33 12 48 11 - Direkte 33 73 01 55
email: cmp@rkr.dk
website: www.rkr.dk

Fra: Elmer, Helle Ina [mailto:hinel@blst.dk] **På vegne af** BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 22. december 2008 13:03

Til: samfund@advocom.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ab@abf-rep.dk; ae@aeraadet.dk; åå Arbejdstilsynet; aa@aa-dk.dk; a@aaarch.dk; åå Beredskabsstyrelsen; bl@bl.dk; info@byoghavn.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherreforeningen.dk; info@bygningkultur.dk; åå Center for Ligebehandling af Handicappede; dn@dn.dk; dtu@dtu.dk; åå Danmarks Turistråd; da@da.dk; info@danskeark.org; info@danskbyggeri.dk; info@dabyfo.dk; db@byplanlab.dk; de@de.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; info@danskerhverv.dk; mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; mail@danskfjernvarme.dk; info@dgu.org; danskehavne@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; åå Danske Regioner; dsi@handicap.dk; ddl@ddl.org; åå kvj; info@ecocouncil.dk; dffe@dffe.fvm; info@dongenergy.com; info@ejendomsforeningen.dk; info@energinet.dk; åå Energistyrelsen; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; pm@axeltorv12.dk; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; post@fabnet.dk; mail@finansraadet.dk; mailfa@fanet.dk; Forbrugerrådet, hovedadresse; jf@greencities.eu; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringogpension.dk; åå Friluftsrådet; info@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; jydgrf@image.dk; åå KL; post@kulturarv.dk; arkitektskolen@karch.dk; åå Konkurrencestyrelsen; ku@ku.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; ole@lal.dk; mail@bygland.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; lo@lo.dk; llodk@llodk.dk; info@ld.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; noah@noah.dk; sekretariat@parcelhus.dk; realdania@realdania.dk; Realkreditrådet; renosam@renosam.dk; ruc@ruc.dk; sl@life.ku.dk; sbi@sbi.dk; tekno@tekno.dk; åå Vejdirektoratet; wwff@wwff.dk; aau@aau.dk; au@au.dk; åå Alle Ministerier

Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Høringsperioden er 22. december 2008 - 16. januar 2009.

<<Udkast til lovforslag.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

16-01-2009

Med venlig hilsen
Helle Ina Elmer
Fuldmægtig, cand.jur., ph.d.
Byområdet
Dir tlf.: (+45) 7254 4733
hinel@BLST.dk

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
DK - 2100 København Ø
Tlf.: (+45) 7254 4700
www.blst.dk

Officielle mails bedes sendt til blst@blst.dk

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

16. januar 2009
G 490 - cmp

Ukast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelser m.v.

Realkreditrådet har med mail af 22. december 2008 modtaget udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv. i høring.

Realkreditrådet har ingen bemærkninger til ovennævnte udkast.

Med venlig hilsen

Cathrine Munch Pedersen

Elmer, Helle Ina

Fra: Kirsten Dybvad Mikkelsen [kmi@ruc.dk]
Sendt: 16. januar 2009 12:57
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Journalen; volf@ruc.dk; Elmer, Helle Ina
Emne: Høring om udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse

Til By- og Landskabsstyrelsen

By- og Landskabsstyrelsen har i e-mail af 22. december 2008 anmodet Roskilde Universitet om evt. bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse.

I den forbindelse skal universitetet oplyse, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger fra vor side.

Venlig hilsen

Kirsten Dybvad Mikkelsen
Juridisk konsulent, cand.jur./legal counsel
Roskilde Universitet/Roskilde University
Rektorsekretariatet /Rectors Office, 04.2
DK-4000 Roskilde
Phone: + 45 4674 3159
E-mail: kmi@ruc.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Susanne Nielsen [suni@ubst.dk]

Sendt: 14. januar 2009 09:01

Til: Elmer, Helle Ina

Emne: Høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.

Til Helle Ina Elmer.

Hermed Universitets- og Bygningsstyrelsens bemærkninger til høring af udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse mv.:

Det er UBST's vurdering, at udkastet ikke får nævneværdig praktisk betydning i relation til sikringen af de planlægningsmæssige udviklingsmuligheder for UBST's institutioner. For så vidt angår tilfælde, hvor UBST's ejendom af kommuner ønskes eksproprieret på baggrund af en vedtaget lokalplan, vurderes erstatningens størrelse at være relativt større end for tilfælde, hvor ekspropriationen gennemføres på baggrund af en kommuneplan, hvilken mulighed med lovforslaget søges afskaffet.

UBST har dermed ingen indsigelser mod udkastet til lovforslag.

Mvh.

Susanne Nielsen

Kontorfuldmægtig

Ledelsessekretariatet

Direkte telefon: +45 7226 5563

E-mail: suni@ubst.dk

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

DK-1260 København K

Telefon: +45 3395 1200

Fax: +45 3395 1300

E-mail: ubst@ubst.dk

www.ubst.dk

Elmer, Helle Ina

Fra: Anne Bundgaard [abn@vfm.dk]

Sendt: 14. januar 2009 09:42

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Elmer, Helle Ina

Departementet, Holmens Kanal 22, 1060 København K

Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail vfm@vfm.dk

J.nr. 2009-8

Miljøministeriet

blst@blst.dk

hinel@blst.dk

---

14. januar 2009

Velfærdsministeriet har d. 22 december 2008 modtaget Miljøministeriets Høring af udkast til lovforslaget om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelser mv.

Velfærdsministeriet har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Anne Bundgaard

Student

Elmer, Helle Ina

Fra: Mette Olsen (DEP) [MEO@oem.dk]
Sendt: 16. januar 2009 12:31
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Mette Olsen (DEP); EBST Ministerbetjening (EBST)
Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse m.v.

Vedhæftede filer: 604757 - BLST høring planlovens ekspropriationsbestemmelse.doc

Til By- og Landsskabsstyrelsen

Hermed fremsendes Økonomi- og Erhvervsministeriets høringssvar til høring over udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse m.v.

Såfremt Miljøministeriet oversender høringssvar fra egne og andre styrelser til Folketinget, skal Økonomi- og Erhvervsministeriet anmode om, at dette høringssvar oversendes, idet det baserer sig på bidrag fra styrelser under Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Med venlig hilsen

Mette Olsen
Kontorfuldmægtig
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Direkte telefon 33 92 77 43
E-mail: meo@oem.dk

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

16. januar 2009
Eksp.nr. 604757
/meo-dep

Høring over udkast til lovforslag om ændring af planlovens ekspropriationsbestemmelse m.v.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har modtaget ovenstående høring fra By- og Landskabsstyrelsen. Økonomi- og Erhvervsministeriet har sendt materialet i høring hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen og Konkurrencestyrelsen. På baggrund af høringssvar fra Erhvervs- og Byggestyrelsen har Økonomi- og Erhvervsministeriet følgende bemærkninger:

Det fremgår bl.a. af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at ændringen af planlovens § 36, stk. 1, nr. 7 (opførelse af mindre bygninger uden landzonetilladelse) foreslås indsat på baggrund af en ændring af Bygningsreglement 2008 (BR 08), idet der efter BR 08 ikke længere er krav om, at de omhandlede mindre bygninger skal opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Erhvervs- og Byggestyrelsen skal understrege, at der heller ikke efter Bygningsreglement 1998 var krav om fysisk tilknytning til eksisterende bebyggelse, idet byggelovgivningen ikke har til formål at varetage planlægningsmæssige forhold. En formulering om, at planloven ændres som følge af, at BR08 er ændret, vil skabe unødigt usikkerhed hos bl.a. byggesagsbehandlere i kommunerne.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har ikke yderligere bemærkninger til den fremsendte høring.

Med venlig hilsen

Mette Olsen
Kontorfuldmægtig

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr. 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

MILJØMINISTERIET
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
att. Helle Ina Elmer

Hillerød den 27. december 2008

Vedr.: Høringssvar til forslag til: **Lov om ændring af lov om planlægning.**

Bemærkning:

Det bør på en eller anden måde præciseres, at den nye § 47, stk. 1, skal forstås således, at der alene kan eksproprieres på grundlag af en **detaljeret lokalplan**, og ikke på grundlag af en **rammelokalplan** (hvor arealet som regel forbliver i landzone et stykke tid endnu).

Motivering/begrundelse:

Jeg har, som rådgiver i mange byzoneinddragelser, i de seneste år oplevet, at kommunerne i flere og flere tilfælde laver rammelokalplaner, hvor arealet endnu et stykke tid forbliver beliggende i landzone, og senest har jeg oplevet Hillerød Kommunes advokat, gøre et stort (cirkus)nummer ud af (med betydelig succes), at forklare en markedsræssig uerfaren Taksationskommission, at **rammelokalplan**lagt kommende byggejord, næsten kun skal erstattes med prisen for almindelig landbrugsjord.

Med venlig hilsen

Peter Schou Andersen
Fhv. landboretikonsulent
Smedievej 103, 3400 Hillerød
Tlf. 48 25 01 22 eller 20 29 52 36
Email. hilderyth@webspeed.dk

Kopi tilsendt:

- Dansk Landbrug, Axelborg, att. dir. Carl Aage Dahl
- Nordsjællands Landboforening, Hillerød, att. dir. Niels Peter Ravnsborg